

એટલો પ્રેમ કરો કે તેની સીમા ન હોય

૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૯

આત્મીય પાઠકો,

તમે ફેબ્રુઆરી મહિનાના પત્રને વાંચવાનું શરૂ કરી રહ્યાં છો, ત્યારે હું આશા કરું છું કે તમે આનંદપૂર્ણ સમય વીતાવવાની મારી વિનંતીને ક્યારેક-ક્યારેક તો યાદ કરી જ હશે. અને મને આશા છે કે તમારો સમય ખરેખર ઘણો આનંદપૂર્ણ રહ્યો હશે. જેમકે તમે જાણો છો, જ્યારે-જ્યારે તમને એક આનંદપૂર્ણ વિચાર આવે છે, જ્યારે-જ્યારે તમારાં કાર્યો તમને આનંદ આપે છે ત્યારે-ત્યારે તમારી સંપૂર્ણ સત્તા ગાવા અને નૃત્ય કરવા ઇચ્છે છે. એક આનંદપૂર્ણ મન:સ્થિતિ ઘણા લાંબા સમય સુધી ટકી રહે છે, ખરું ને?

ઘણીવાર હું વિચાર કરું છું કે આપણે બધાં એક માનવજાતિ છીએ અને તેમ છતાં આપણે બધાં જુદા-જુદા મહાદ્વીપમાં અને જુદા-જુદા દેશોમાં, વિશ્વના જુદા-જુદા ખૂણાઓમાં રહીએ છીએ. અને આપણે બધાં જુદી-જુદી ઋતુઓનો અનુભવ કરીએ છીએ. આવું શા માટે? વૈજ્ઞાનિકો સમજાવે છે કે પોતાની ધરી પર નમેલી પૃથ્વીની દિશા અને પૃથ્વી પર પડતા સૂર્યપ્રકાશના કોણને કારણે આવું થાય છે. આપણે કોઈપણ ઋતુનો અનુભવ કરી રહ્યા હોઈએ, દરેક ઋતુમાં તેની પોતાની સુંદરતા, મુશ્કેલીઓ અને લાભો હોય છે. દરેક ઋતુ આપણને આનંદ માણવાનું, વધુ અર્થપૂર્ણ જીવન જીવવાનું અને સાધનામાં આપણા પ્રયત્નોને હજી વધારવાનું કારણ આપે છે.

બધી ઋતુઓ દરમિયાન, આખા માર્ગમાં આપણી સિદ્ધયોગ સાધનાના ફળને ચાખવા એ કેટલી મધુર વાત છે! સાધનામાં દરેક સફળતાને ઓળખવી એ આપણને કેટલું સંતોષજનક લાગે છે. આપણે આપણી સાધનાની અનુભૂતિઓને જેટલી વધારે યાદ કરીએ છીએ, પછી ભલે તે નાટકીય હોય કે સૂક્ષ્મ, તેટલા વધારે જોશ અને ઉત્સાહથી આપણને આપણી સાધના કરતાં રહેવાની ઇચ્છા થાય છે. આપણને પ્રોત્સાહન મળે છે કે આપણે આપણી સાધના પ્રત્યે ફરીથી વચનબદ્ધ થઈએ. કટિબદ્ધતા ।

* * *

શું તમે માની શકો છો કે આપણે ફેબ્રુઆરી મહિનામાં આવી ચૂક્યા છીએ? હું તમને જરૂરથી કહીશ કે મને ફેબ્રુઆરીનો મહિનો ઘણો પ્રિય છે અને જો તમે અંદાજો લગાવી શકો કે શા માટે, તો કદાચ તમને પણ તે પ્રિય લાગશે.

તો, આપણે આપું અનુભવીએ છીએ તેનું શું કારણ છે? કદાચ એટલા માટે કે ફેબ્રુઆરી મહિનામાં એક દિવસ છે — ૧૪ ફેબ્રુઆરી — જેને વિશ્વભરમાં બધે પ્રેમના દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. આ દિવસે લાખો લાલ ગુલાબ, કેન્ડી અને ચોકલેટ આપવામાં આવે છે. પરિચિત કે અપરિચિત પ્રશંસકો તરફથી, લાખો શુભેચ્છા પાઠવતા સંદેશ, અભિવ્યક્તિઓ, સ્મિત અને પ્રેમપત્રોનું આદાન-પ્રદાન કરવામાં આવે છે. તે અદ્ભુત છે — તે ઘણું યોગ્ય છે — કે આખું વિશ્વ પ્રેમનો ઉત્સવ મનાવે છે, પ્રેમના સૌથી સરળથી લઈને સૌથી દિવ્ય એવા વિભિન્ન રૂપોમાં. બ્રહ્માંડના દરેક કણ-કણમાં પ્રેમના તરંગો સ્પંદિત થાય છે.

મૂલતઃ, આ વાર્તા ત્રીજી શતાબ્દીના રોમન સંત વેલન્ટાઇનની હતી, જેમનું સન્માન ૧૪ ફેબ્રુઆરીએ કરવામાં આવતું હતું. ત્યાર પછી આ વાર્તા લોકો વચ્ચેના પ્રેમ અને એકબીજાં પ્રત્યેની તેમની લાગણીનાં મૂલ્યનું પ્રતીક બની ગઈ.

વર્તમાન ક્ષણમાં ઝડપથી પાછા આવીએ. એકવીસમી સદીમાં, આપણા શ્રીગુરુ પ્રેમ-મંદિરમાં પ્રવેશ કરવા માટે માત્ર એક જ દિવસ સમર્પિત નથી કરતાં. તેઓ આપણને બધાંને ફેબ્રુઆરીનો આખો મહિનો પ્રેમનો ઉત્સવ મનાવવા આમંત્રિત કરે છે — અને પછી તે ઉત્સવને આખું વર્ષ લંબાવવા માટે પણ આમંત્રિત કરે છે! 😊 તેથી આ ઉત્સવ ચાલતો જ રહે છે. અને મને એ બહુ જ ગમે છે!

સિદ્ધયોગ પથ પર, આપણે શ્રીગુરુના તેમના શિષ્યો માટેના પ્રેમનું અને શિષ્યોના તેમના શ્રીગુરુ માટેના પ્રેમનું સન્માન કરીએ છીએ. તે આ પૂર્ણ પ્રેમ જ છે જે પથના બધા સાધકોને જીવનમાં દરેક મુશ્કેલી અને વિઘ્નોમાં સહાય કરે છે. તે આ પૂર્ણ પ્રેમ જ છે જે આપણને આપણા ઉદ્દેશ્ય અને લક્ષ્ય પર કેન્દ્રિત થવા અને પુનઃકેન્દ્રિત થવાની શક્તિ અને બળ આપે છે. યદ્યપિ ૧૪ ફેબ્રુઆરીની સાંજે, ચંદ્રમાની વધતી અર્ધગોળ કળા આકાશમાં માત્ર ત્રેસઠ ટકા જ દેખાશે અને તેના અનુસાર સમુદ્રની ભરતી-ઓટ પ્રતિક્રિયા કરશે, તેમ છતાં હું એ જાણીને ખુશ છું કે આપણા ગુરુમાઈજીએ જે પ્રેમને આપણા હૃદયમાં પ્રજ્વલિત કર્યો છે તે સો ટકા પૂર્ણ છે. તેના પર સંસારની ભરતી-ઓટનો કોઈ પ્રભાવ પડતો નથી. નિષ્પ્રપચ્ચાય ।

જ્યારે હું શ્રીગુરુમાઈના પ્રેમ વિશે વિચારી રહી હતી ત્યારે મારા હૃદયમાં બે પંક્તિની રચના થઈ જે હું તમને જણાવવા માગું છું. આ પંક્તિ ઉર્દૂ ભાષામાં છે. ભારતના, લખનૌ શહેરમાં આ ભાષા બોલતાં-બોલતાં હું મોટી થઈ હતી :

तेरा ख्याल दिल को सुकून देता है,
खिज़ां में भी बहार नज़र आती है ।

તારી યાદ મારા દિલને સુકૂન આપે છે,
મને પાનખરમાં પણ વસંત દેખાય છે.

સિદ્ધયોગીઓ અને નવા સાધકોના લાભાર્થે, ગુરુમાઈજીએ ફેબ્રુઆરીના આ મહિનાને “Love in Action” [“हर कृत्य में प्रेम”] નામ આપ્યું છે. તેને “Love in Action” [“हर कृत्य में प्रेम”] કહીને, ગુરુમાઈજી આપણને પ્રોત્સાહિત કરે છે કે આપણે પ્રેમ વિશે ફક્ત કલ્પના જ ન કરવી જોઈએ, પરંતુ જે કહીએ છીએ તેને કાર્ય કરી બતાવવું જોઈએ.

આનો શું અર્થ છે? ખેર, આપણાંમાંથી જે લોકો ભગવદ્પ્રેમ વિશે વાતો કરે છે, તેમણે આ સંબંધને મજબૂત કરવા માટે પ્રયત્ન કરવો જ પડશે. તેનાથી પણ વધુ મહત્વનું એ છે કે આપણે જે પ્રેમનો અનુભવ કરીએ છીએ તેને પાછો આપવા માટે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. દાનનો અર્થ માત્ર એ નથી કે જેને જરૂર હોય તેને વસ્તુઓ આપવી; દાનનો અર્થ એ પણ થાય છે કે જે ગ્રહણશીલ છે તે વ્યક્તિને પ્રેમ આપવો. એવાં પણ લોકો છે જેઓ શરૂઆતમાં કદાચ ભગવાનમાં ન માનતાં હોય, પરંતુ શ્રીગુરુની કૃપા પ્રાપ્ત થયા પછી તેઓ ભગવાનને સમજવા લાગ્યાં છે અને સાધના દ્વારા ભગવાનના પ્રેમનો અનુભવ કરવા લાગ્યાં છે. આમાંનાં ઘણાં લોકોએ નક્કી કર્યું છે કે તેઓ તેમનાં હૃદયમાં જે પ્રેમનો અનુભવ કરે છે તેને માત્ર પોતાના માટે ન રાખતા બીજાંને પણ આપે.

પ્રેમદાન ખી મહાદાન હૈ ।

આપણા પોતાના હૃદયમાં રહેલા પ્રેમને યાદ કરવા માટે, તેની સાથે જોડાવા માટે, તેનો ઉત્સવ મનાવવા માટે અને તેને વહેંચવા માટેની અનેક રીતો છે. ઉદાહરણ તરીકે, આપણે સિદ્ધયોગ સંગીત સાંભળી શકીએ છીએ. પ્રેમના આ મહિનામાં તમે કદાચ સિદ્ધયોગ સંગીતકાર, શાંભવી ક્રિશ્ચિયન દ્વારા ગવાયેલા ગીતની સી.ડી. Just Love ને સાંભળી શકો છો. અને દૈનિક ચિંતન માટે તેમજ તમારા હૃદયના અનેક ગુણોનું પરીક્ષણ અને અનુભવ કરવા માટે, તમે ઇચ્છો તો શ્રીગુરુમાઈનું પુસ્તક *The Magic of the Heart: Reflections on Divine Love* વાંચી શકો છો.

પ્રેમનો ઉત્સવ મનાવવા માટે અને તેના પર મનન કરવા માટે, સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઇટ પર મારું એક પ્રિય માધ્યમ ઉપલબ્ધ છે. વર્ષ ૨૦૧૪થી, દર વર્ષે ફેબ્રુઆરી મહિનામાં વેબસાઇટ પર આપણે વૅલન્ટાઇન દિવસના સન્માનમાં શ્રીગુરુમાઈ તરફથી એક સુંદર ભેટ પ્રાપ્ત કરી રહ્યાં છીએ. ગુરુમાઈજીની આ ભેટ “Love in Action” [“हर कृत्य में प्रेम”] કહેવાય છે. અને વાસ્તવમાં, ગુરુમાઈજીએ ફેબ્રુઆરીના આ મહિનાને “Love in Action” [“हर कृत्य में प्रेम”] નામ આપ્યું તેનું મૂળ કારણ આ ભેટ જ છે.

મને આ ભેટની દરેક વસ્તુ બહુ જ ગમે છે — ખાસ કરીને ગુરુમાઈજી એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે કઈ રીતે તેના દ્વારા આપણને સિદ્ધયોગ શિખામણોની અને પ્રેમના બીજા ઘણાં પ્રતીકોના લિખિત અને દૃશ્ય સ્વરૂપોની ખોજ કરવાનો

એક સુઅવસર મળે. જો તમને ગયાં વર્ષોમાં ગુરુમાઈજીની ભેટ “Love in Action” [“हर कृत्य में प्रेम”] જોવાની તક ન મળી હોય, તો હું તમને સલાહ આપીશ કે જ્યારે તમે “Love in Action 2019” [“हर कृत्य में प्रेम २०१९”]ની રાહ જોતાં હો ત્યારે વેબસાઇટ પર ગયાં વર્ષોની આ ભેટને જરૂરથી જોઈ લેજો.

હું “Love in Action” [“हर कृत्य में प्रेम”] ના આ મહિના વિશે અને આ ભેટના રૂપે ગુરુમાઈજીના પ્રેમને પ્રાપ્ત કરવાના મહત્ત્વ વિશે વાત કરી રહી છું, ત્યારે એ લાંબી દાંડીવાળા ગુલાબની વાત કરતાં પોતાને રોકી નથી શકતી, જેને ગુરુમાઈજીએ ૧ જાન્યુઆરીએ ‘મધુર સરપ્રાઇઝ’ સત્સંગના લાઈવ વિડીઓ પ્રસારણ દરમ્યાન સિદ્ધયોગ વૈશ્વિક હોલમાં દરેક વ્યક્તિને આપ્યું હતું. ઘણાં લોકોએ મને કહ્યું કે એ ક્ષણે તે લોકો અત્યંત ભાવુક થઈ ગયાં હતાં; તેમને લાગ્યું હતું કે તેઓ એ ગુલાબને શ્રીગુરુમાઈના હાથમાંથી સીધું પોતાના હાથમાં લઈ રહ્યાં હતાં. મારા માટે એક વાત તો ચોક્કસ છે કે હવે હું ગુલાબ જોઉં અને આપણા પરમપ્રિય ગુરુમાઈજી વિશે ન વિચારું એ સંભવ જ નથી (મારા ખ્યાલથી તમારી સાથે પણ આમ જ થતું હશે!) બની શકે કે હું મોટા સ્ટોરમાં ચાલી રહી હોઉં કે પડોસીના બગીચા પાસેથી પસાર થઈ રહી હોઉં, જ્યારે પણ હું ખીલેલું ગુલાબ જોઉં છું, તો મને લાગે છે કે તે માત્ર ગુરુમાઈજી અને મારા વચ્ચેનું એક પ્રેમભર્યું રહસ્ય છે. એવું લાગે છે કે જાણે ગુરુમાઈજીએ ત્યાં એ ગુલાબને મારા માટે જ મૂક્યું છે. ગુરુ કા પ્રેમ ગુલજાર है।

* * *

તો આ મહિનામાં બીજું શું-શું થવાનું છે?

- આપણો એક પ્રિય તહેવાર, નવવર્ષનો ઉત્સવ આવી રહ્યો છે. ૫ ફેબ્રુઆરીએ આઈનીઝ નવવર્ષમાં વરાહ વર્ષનો આરંભ થશે.
- આપણા એક પ્રિય દેવતા, ભગવાન ગણેશનો જન્મદિવસ એટલે કે ગણેશ જયંતી ૮ ફેબ્રુઆરીએ છે.
- આપણી પ્રિય ઋતુ — વસંતઋતુ — જેનો આરંભ ભારતમાં ૧૦ ફેબ્રુઆરીએ થશે (અમેરિકામાં ૯ ફેબ્રુઆરી).

ભારતમાં વસંતઋતુના આગમનની ઘોષણા કરતા ઉત્સવને વસંતપંચમી કહે છે અને તે દર વર્ષે હિંદુ પંચાંગ પ્રમાણે માહ મહિનાના પાંચમા દિવસે એટલે કે પાંચમે શરૂ થાય છે. વસંતપંચમી અને વસંતઋતુ વિશે અનેક કવિતાઓ અને ગીતો લખાયેલાં છે — જમીનમાંથી ઊગી નીકળતા અંકુરો વિશે, ખીલવાનું શરૂ કરતી નાજુક કળીઓ વિશે, જે રીતે ભારતના ગ્રામીણ પ્રદેશોમાં રાઈના ખેતરોમાં, પૂર્ણ સુંદરતા સાથે ખીલેલાં નાનાં પીળાં ફૂલોથી પીળા રંગની ચાદર છવાઈ જાય છે તેના વિશે પણ લખવામાં આવ્યું છે. આ ઋતુ તેની સાથે જે લઈને આવશે તેની આશામાં મોટાભાગે લોકો આ દિવસે પીળા રંગના કપડાં પહેરે છે.

વસંતપંચમીના દિવસે દેવી સરસ્વતીની પૂજા-આરાધના કરવામાં આવે છે, જેઓ વિદ્યાની દેવી છે અને સિદ્ધયોગ પથ પર આપણાં એક પ્રિય દેવી છે. તેમનું વાહન હંસ છે. ખાસ કરીને આ વર્ષે, આપણા બધાંનો દેવી સરસ્વતી અને તેમના વાહન સાથે એક વિશેષ સંબંધ છે. શું તમને યાદ છે કે એ શું છે? આ વર્ષના તેમના સંદેશ પ્રવચનના સમાપન સમયે, ગુરુમાઈજીએ આપણને એક હંસની કલ્પના કરાવી હતી; આ એક એવું ચિત્ર છે જેના પર આપણે આખા વર્ષ દરમિયાન સતત પાછા ફરતા રહીશું અને આપણા મનને તેના પર કેન્દ્રિત કરતાં રહીશું. હકીકતમાં, તમે કદાચ ધ્યાન આપ્યું હશે કે આ વર્ષે સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઇટમાં ઘણી બધી જગ્યાએ આપણને હંસનું ચિત્ર જોવા મળે છે — જે ગુરુમાઈજીના સંદેશની યાદ અપાવે છે.

હું આ બધાંનો ઉલ્લેખ એટલા માટે કરું છું કારણકે મને આ બધાં વચ્ચેનો સમન્વય રસપ્રદ લાગે છે. ભારતમાં વસંતપંચમીને પ્રેમના ઉત્સવ તરીકે પણ ઉજવવામાં આવે છે; આ સમયે લોકો ભગવાન કૃષ્ણ અને રાધાની વાર્તાઓ કહે છે. રાધાજી ભગવાન કૃષ્ણના સૌથી મહાન ભક્ત હતાં અને તેમને પ્રેમનાં સાકાર રૂપ તરીકે પૂજવામાં આવે છે. ૨૦૧૯માં વસંતપંચમી, એ જ મહિનામાં આવે છે જેમાં વેલન્ટાઇન્સ દિવસ આવે છે. તદ્દુપરાંત, વસંતપંચમી એ સમય છે જ્યારે દેવી સરસ્વતીનું આવાહન અને સન્માન કરવામાં આવે છે, અને વર્ષ ૨૦૧૯માં દેવી અને તેમનો હંસ ગુરુમાઈજીના સંદેશના આપણા અધ્યયન માટે મહત્વપૂર્ણ છે.

આ તહેવારો વિશે શીખવામાં અને ગુરુમાઈજીના સંદેશનું અધ્યયન કરવામાં તમારી સહાયતા માટે સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઇટ પર જ્ઞાનનો એક વાસ્તવિક ભંડારો આવશે. હું તમારું ધ્યાન વધુ રુચિકર મિજબાની પર લાવવા માગું છું જે શ્રીગુરુમાઈના સંદેશના અધ્યયનને ગહન કરવામાં તમને મદદ કરશે :

- અનેક પરંપરાઓની વાર્તાઓ જે તમારી સાધના અને તમારા જીવનના વિષયો પર પ્રકાશ પાડશે
- ભારતના શાસ્ત્રોમાંથી ઉદ્ધરણો જે તમારા મનના અંધારા ખૂણાને પ્રકાશિત કરશે
- ભારતના સંતકવિઓના અભંગો અને ભજનો
- ગુરુમાઈજીના સંદેશ પર એક વર્કબુક — સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઇટ પર આવા પ્રકારની અધ્યયન-સામગ્રી પહેલીવાર રજૂ કરવામાં આવી છે
- આ મહિના માટે ધ્યાન સત્રનું લાઈવ ઓડિયો દ્વારા પ્રસારણ થશે, જેનું શીર્ષક છે "Study the Landscape of the Mind"
- ‘મધુર સરપ્રાઇઝ’ ૨૦૧૯માં અનેકવાર ભાગ લેવા માટેનું પેકેજ.

જ્યારે તમે સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઇટ પર આ બધી પોસ્ટનું અન્વેષણ કરવા તૈયાર થઈ રહ્યાં છો, તો તમારા માટે મારી એક સલાહ છે. હાલમાં, મારા કેટલાંક મિત્રો સાથે વાત કરતાં-કરતાં મને સમજાયું કે ઘણાં બધાં લોકોની ટેવ હોય છે કે તેઓ દરરોજ તેમની અતિ પ્રિય વેબસાઇટ — સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઇટ — જુએ છે તેમ છતાં દરેક

વ્યક્તિએ આ વેબસાઇટ પર પહોંચવાની સૌથી ઝડપી રીત વિશે વિચાર કર્યો નથી. તો મારી આ સલાહ છે : સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઇટને તમારા કમ્પ્યુટર બ્રાઉઝર પર હોમપેજ બનાવી દો, વેબસાઇટ ખોલવાની અને નવી-નવી પોસ્ટને જોવાની તમારા માટે આ સૌથી ઝડપી રીત રહેશે. અને તમારા મોબાઇલ ફોન પર, તમે ઇચ્છો તો સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઇટને એક આઇકોન તરીકે એડ કરી શકો છો (તે એક એપ જેવું જ દેખાશે!).

* * *

હાલમાં, જ્યારે હું ‘મધુર સરપ્રાઇઝ’ ૨૦૧૯ માટે શ્રી મુક્તાનંદ આશ્રમમાં સેવા અર્પિત કરી રહી હતી, ત્યારે ગુરુમાઈજીએ મને તિબેટની એક કહેવત કહી હતી. આ પત્રનું સમાપન કરતી વખતે મને મળેલી ગુરુમાઈજીની આ ભેટ વિશે હું તમને બધાને જણાવવા માગું છું.

એ કહેવત આ પ્રમાણે છે :

સારું અને લાંબું જીવન જીવવાનું રહસ્ય છે :

અડધું ખાઓ,

બમણું ચાલો,

ત્રણ-ગણું હસો,

અને અસીમ પ્રેમ કરો.

फिर मिलेंगे । प्रेम को अपनी प्राथमिकता बना लें ।

આ મહિનાને અસાધારણ બનાવી લો. પ્રેમને તમારી પ્રાથમિકતા બનાવી લો.

આદરસહિત,

ગરિમા બોરવણકર

